

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

PROPAGANDA PROTI RUDARJEM JE V POLNEM ZAMAHU.

ŠMOKAVZARSKO ČASOPISJE UBOGA GLAS GOSPODARJEV V WALL STREETU.

Agitacija proti rudarjem se vrši po principih najnižih človeških instinktov.

Chicago, Ill. — Take umazane agitacije še ni bilo proti rudarjem, organiziranim v rudarski organizaciji U. M. W. of A., kot se vrši zdaj po velebizniškem časopisu. Zdi se, da je agitacija proti rudarjem organizirana in se vrši po načinu, kakršen se navadno določa v Wall Streetu, kadar je treba udariti z vso močjo po eni ali drugi delavski stroki, ki je bila določena za žrtve.

Pogledati je treba le v velike dnevnike in v njih najdemo polno vesti, ki so sovražne rudarjem. Zastonj iščemo v teh dnevnikih vesti, ki so naklonjene rudarjem in pripovedujejo resnico o razmerah, v katerih delajo in žive rudarji.

V finančnih listih, katerih ne čitajo delavci, se razpravlja bolj stvarno. Podjetniki priznajo moč organiziranih rudarjev in zaradi tega razpravljajo o rudarjih kot nasprotniki, ki se ne smejo podcenjevati.

V kolikor je razprava v finančnih listih dostojna, za toliko je bolj nesramna, nizka in nestvarna v velikih dnevnikih.

Na pr. podjetniki v Illinoisu so najeli posebne ljudi, da pišejo o novi pogodbi in spornih vprašanjih med rudarji in premogovniškimi podjetniki. In tako čitamo v velikih dnevnikih nad vestmi napise: "Rudarji so boljše plačani kot železničarji. Zaslужijo tri dolarje več na dan." — In če čitamo vest, ki se nahaja pod takim napisom, se prepričamo, da je tam tiskano, da motorniki in rudniki prejmejo za deveturno delo \$9.04, medtem ko strojevodja osebnega vlaka zasluži le \$6. Dalje čitamo, da zasluži težak v rudniku \$7.25 na dan, težak na železnici pa od \$2.75 do \$3.44 na dan.

Nikjer seveda ni povedano, da rudar dela komaj polovico časa v letu in da se koncem leta ne more njegov zaslužek primerjati z zaslužkom železničarja.

Taka podjetniška propaganda je umazana in nepoštena. Podjetniki seveda ne dajo počenega groša za to, kako sodijo o njih propagandi ljudje, ki razumejo njih življenjske potoze. Oni računajo s tem, da je treba ustvariti napačno javno mnenje o položaju rudarjev in če se jim to posreči, tedaj upajo na zmago.

Taka agitacija pa tudi potrdi, da podjetniki niso izbirni v sredstvih, ako gre za povišanje njih profita.

To, kar smo tukaj navedli, je del propagande proti rudarjem, ki postaja toliko nesramnejša, kolikor bolj se bližamo prvem aprilu. Drugi del podjetniških propagandistov ima nalogo, da slika delo v rudnikih prijetno. Ti propagandisti imajo naročeno, da prikažejo javnosti, da delo v rudnikih ni nič bolj nevarno in težko kot v kateri drugi industriji. Nobeden teh podjetniških propagandistov pa najbrž še ni videl rudnika odznotraj, še toliko manj je pa kdaj delal v njem.

Nemški rablji zahtevajo povišanje plače.

Berlin, 2. febr. — V Nemčiji se je dogodila nemavna stavka. Zastavkal je eden sam rabelj v Badenu. Strajkar je obvestil justičnega ministra, da z ozirom na veliko dragino ne bo več sekal glav zločincem po sedanjih plači. Ker ni nobenega stavkarskega, bo justični minister najbrž ugodil zahtevi rablji. Izra revolucije je bilo enajst oseb obglavljenih v Nemčiji.

DELAVCI V ANGLIJI SE PRAVLJAJO ZA VOLILNO BITKO.

London, 2. febr. — (Federated Press.) — Velika volilna bitka v Angliji, ki se bo najbrž vršila še letos, ne najde delavcev speših. Delavska stranka bo postavila 400 kandidatov in upa na veliko zmago. Pomagala bodo tudi kooperativna društva, ki sicer niso priključena stranki politično, toda člani kooperativ so v veliki večini obnem tudi člani stranke, tako da bodo tudi društva aktivna v volilnem boju.

STRAŠNA JE BEDA BREZPOSELNIH DELAVCEV.

INŽENIRJI, TEHNIČARJI IN IZURJENI ROKODELOCI PROSIJO ZA POMOČ.

Delavske strokovne organizacije skušajo omiliti bedo po svojih močeh.

Chicago, Ill. — Iz vseh krajev dežele prihajajo poročila, da se brezposelni delavci nahajajo v izredno slabem položaju. Delavci so se prehranjevali s prihranki, ki so jih napravili v vojnem času in ob času kratko trajajoče prosperitete po podpisanih premijah. Prihranki so kmalu pošli, kajti mezde so padle, cene za življenjske troške so pa ostale visoke.

Predstojniki občinskih prenočišč in misijonov izveličavne armade poročajo, da za prenočišče ne vprašujejo le takozvani "bumi", ampak zdaj se za prenočišče in pomoč oglašajo tudi tehničarji, inženirji in dobro izučeni mehaniki in rokodelci. V nekem prenočišču v New Yorku so dognali, da 450 brezposelnih delavcev lastne skupaj devet centov.

Izučeni delavci trpe najhujše zaradi depresije v industriji. Tehnične iznajdbe, pridobljene v vojnem času, so povzročile, da potrebujejo tisoče in tisoče manj izurjenih in izučbnih delavcev. Posledica teh iznajdb je, da izučene delavce nadomeščajo z neizučeni delavci in delavkami. Tovarne so zaprte in delavci so seveda na cesti.

Tovarna se zapre in delavci so na cesti in lahko gledajo, kje dobe delo, ko je položaj skoraj povsod enak. Vsak delavec prime za delo, o katerem sodi, da ga lahko opravi. Poleg izučbnih delavcev pa išče delo velika truma navadnih težakov ali neizučbnih delavcev. Zadnji so veselji, ako dobe delo, ki je plačano od 15 do 25 centov na uro in magari še morajo garati po deset in več ur na dan.

Na vzhodu in srednjem zapadu je položaj brezposelnih delavcev izredno slab, čeprav se nekatere občine in razne dobrotvorne organizacije trudijo, da ga omilijo, in dasiravno je navihani Hoover ustanovil Narodni odbor za odpravo brezposelnosti, ki seveda skuša izvršiti svoje nalogo. Iz držav Kalifornije, Washington, Iowa in drugih govore poročila, da se brezposelni delavci nahajajo v bedi in pomanjkanju. Deset tisoč brezposelnih delavcev teka vsaki dan v Chicagu od tovarne do tovarne za delom. Več ko tisoč brezposelnih delavcev išče vsaki dan prenočišča, ker nimajo prostora, da ležijo k počitku in si ogreje svoje prezeble ude. In večina teh delavcev prebije noč na prostem. Marsikateri brezposelni delavec obupa in postane hudodelec ali pa izvrši samomor. Novice v časnikih govore, da se samomori zelo hitro množijo po vsej deželi.

Delavske strokovne organizacije sicer podpirajo brezposelne delavce po svojih močeh. Zdi se pa, da delavske strokovne organizacije niso zapadle, da organizirajo brezposelne delavce, kajti dokler niso brezposelni delavci organizirani, je tudi nemogoče, da se organizirajo pomoč tako, da bo uspešna.

(Dalje na 3. strani.)

ARHITEKTI SO OGLAŠAJO PROTI ZLOČINSKEMU STAVBINSTVU.

ZAKONI Z OZIROM NA STAVBINSTVO SO ZELO POMANJKLJIVI.

Strehe nekaterih modernih pristav ne prenesejo dveh čevljev snega.

Chicago, Ill. — Neareča, ki se je dogodila v Washingtonu v Kniekerbockerjevem gledališču, in pri kateri je izgubilo več ko sto oseb življenje, je vzbudila pozornost po vsej deželi. Pričeli so se oglašati arhitekti in stavbinski inženirji, ki opozarjajo javnost, da so postave za stavbinstvo v nekaterih državah zelo pomanjkljive. Samo v državah Arizona, Colorado, Florida, Indiana, Illinois, Iowa, Louisiana, Michigan, Minnesota, New Jersey, New York, Severna Karolina, Oregon, Pennsylvania, Tennessee, Virginia in Zapadna Virginia zahtevajo, da morajo biti arhitekti in stavbinski inženirji licenzirani. Teh držav je 17 in v vseh drugih državah ni treba arhitektom in stavbinskim inženirjem oblastvenega dovoljenja za izvrševanje njih posla. Tudi distrikt Kolumbije nima zakonov, ki zahteva licenziranje arhitektov in stavbinskih inženirjev.

Arhitekti in inženirji v Chicagu izjavljajo, da so strehe modernih pristav (bungalov, indijski izraz za pristavo) tako šibke, da ne prenesejo dveh čevljev snega in da postoji nevarnost, da se udrejo pod težo snega.

Kdor je stavbinski delavec, ta najbolje ve, kako zločinsko se včasih gradi. Stavbinski podjetnik se ne ozira na detajlirane določbe arhitekta ali stavbinskega inženirja, ampak gradi po svoje. Stavba, ki je tako zgrajena, ni trdna. Še ni dolgo, ko se je pogreznila stena predorne poti na razstavišču za poljske produkte in industrijske izdelke v Aurori. Znano je, da so delo izvršili stavbinski podjetniki, ki so nasprotni strokovno organiziranemu delavstvu. Ko so podjetnik prijeli zaradi slabo izvršenega dela, so se izgovarjali na mrz. Beton je zmrazil, predno se je strdil, so besedili podjetniki, dasiravno je znana resnica, da se beton da obvarovati mraza, da ne zmrene.

Podjetniki rajše najamejo neorganizirane delavce, ker so bolj pokorni ukazom podjetnikov. Med neorganiziranimi stavbinski delavci je malo dobrih delavcev, kajti dober delavec se organizira, ker se zaveda, koliko je njegovo delo vredno. In če mu podjetnik ukaže, da naj delo izvrši slabo in ne tako kot zahteva arhitekt ali stavbinski inženir, ne bo ubogal podjetnika, ker noče, da pridre kot delavec na slab glas.

Preej je torej tudi odvisno od tega, če je stavba dobro ali slabo izvršena, ako so jo gradili organizirani ali neorganizirani delavci. Podjetniki se zdaj v mnogo mestih bojujejo proti organiziranemu delavstvu in hočejo izsiliti v stavbinstvu odprto delavnico. Zakaj so pričeli s tem bojem, pa lahko vsakdo razume, če ve, da v sedanji človeški družbi produciramo zaradi profita in ne zavoljo ljudskih potreb.

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DUHOVEN V AMERIKI UMRL.

Duluth, Minn. — Mgr. Jos. Francis Buh, slovenski župnik v Ely, je umrl 2. febr. v tujkajnji bolnišnici v starosti 90 let.

VREME.

Chicago in okolica: V soboto večidel oblačno in mrzlo. Severnozapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 24, najnižja 16. Sonce izide ob 7:00, zaide ob 5:08.

POL MILJONA DELAVCEV JE BREZ DELA V ITALIJI.

Milan, 2. febr. — (Feder. Press.) — Minister za delo poroča, da je pol milijona delavcev brez dela v Italiji, faktično je pa število brezposelnih veliko večje. Mednarodna finančna depresija in suha zima, ki je znižala vodne sile, sta dva glavna vzroka brezposelnosti. Medtem pa raste draginja in nepregledne višave. Vlada pomožni fond za brezposelne je že izrpan in strokovne unije, razen kovinarjev, imajo tudi prazne blagajne.

WILSON JE BARANTAL ZA ANGLEŠKO KRONO?

Avstralske poročajo, da je bivši predsednik barantal svojih 14 tedij za oblubo, da angleški kronprince poroči njegovo hčer.

AMERIŠKI DIPLOMAT JE RAZKRIJ KUPČIJO.

Sydney, N. S. Wales, Avstralia, 1. jan. — (W. Francis Ahern, avstralski biro Federated Press.) — Presenetljiva in skoraj neverjetna vest, zakaj je bivši ameriški predsednik Wilson tako dramatično pogorel na mirovni konferenci v Parizu, je pravkar dosegla avstralski biro Federated Pressa.

Vest je prišla iz visokih diplomatskih virov in zanjo je odgovoren bivši ameriški diplomat, ki je bil na versalski konferenci in kateri trdi, da je skozinsko resnična, čeprav je potrdilo iz drugih virov zdaj še nemogoče, kajti le nekaj oseb je na svetu, ki vedo, zakaj je Wilson iz majestetičnih višav padel tako nizko in miserno kakor se nihče na svetu pred njim — tiste osebe pa najrajši molče o tem.

Svet v splošnem ve, s kakšnim triumfom je Wilson prišel v Evropo na mirovno konferenco in kako je potem postal v Parizu kepa hlovice, katero so mesili in se igrali z njo diplomatije in kraji dokler niso iztislili iz njega vse, kar so hoteli; in ko so dosegli svoje infamne skeme, so pustili Wilsona oskubnega ne samo njegovih idealov, marveč tudi njegove časti in moštva.

Ampak svet še danes ne ve ničesar o pravi mirovni konferenci, ki se je vršila za zaprtimi vrati in ob navzočnosti pešice mož, med katerimi sta bila najmanj dva monarhi. In na to temo je zdaj posvetil prvi tenki zarek.

Avstralski biro Federalizirane tiska je izvedel iz gori omenjenega vira, da je Wilson na teh tajnih sestankih zabarantal svoje principe, svoj program, ameriško ljudstvo in svojo lastno hčer za angleško krono! Sklenjen je bil pakt, na temelju katerega so imeli zavezniki obdržati Wilsona na čelu Združenih držav, angleški prestolonaslednik princ Wales pa poroči Wilsonovo hčer.

Isti vir navaja, da iz tega razloga so angleški državni obiskali Ameriko v svrhu, da pomagajo Wilsonu v boju za mirovno pogodbo; iz tega razloga je bilo angleškega denarja kot vode v Ameriki v nadi, da zmaga njegova stranka pri predsedniških volitvah.

Londonske "Times" so bile najbrž na sledu gori omenjenega pakta, kajti ta list je enkrat pisal, da "naš princ se morda oženi z Američanko." Ko je princ Wales obiskal Ameriko ob času konflikta v ameriškem senatu zaradi versalske pogodbe, je čakal toliko časa, da je bil konflikt končan; in ko je princ videl, da z Wilsonovo kupčijo ne bo nič, ni hotel posetiti predsednika v Beli hiši.

Rekli smo že, da je ta vest, da sta bili angleška krona in hči bivšega predsednika največji zahtavljeni stvari pri igri v Parizu, skoraj neverjetna, dasiravno za trjuje vir vesti, da je resnična. Svet bo vsekakor moral čakati še

RUSKI DELAVCI ZAHTEVAJO, DA LENIN OSTANE DOMA.

Francija je kapitulirala: poslala bo ruske vojske jetnike domov na svoje stroške.

DRUGE VESTI IZ RUSIJE.

Moskva, Sovjetska Rusija, 1. febr. — Sovjetska vlada je bila obveščena, da bo Francija poslala v Rusijo ruske vojake, ki so bili internirani v Alžiru od izbruha ruske revolucije. Rusi bodo poslali domov na stroške francoske vlade, Komisar vnanjih zadev Čičerin je včeraj poslal noto Poincaru, namenjajoč mu, da je Francija s tem sklepom poravnala enega največjih sporov s Sovjetsko Rusijo.

Kopenhagen, 2. febr. — "Social Demokrat" je prejel vest iz Moskve preko Berlina, da je centralni izvrševalni sovjetski odbor zavrgel predlog Lenina za zmanjšanje rdeče armade. Vest se glasi, da je Lenin predlagal, da se zmanjša rdeča armada za polovico z ozirom na željo Združenih držav, toda Trockij je nasprotoval predlogu. — Druga vest iz Berlina sporoča, da je Hugon Stinnes, nemški Rockefeller, financiral štiri hotele v Moskvi.

Moskva, Sovjetska Rusija, 1. febr. — "Pravda", glasilo komunistične stranke, je objavila veliko število dopisov od delavcev v Moskvi, ki zahtevajo da Iljič (tako Rusi v splošnem nazivajo Lenina) ne gre na konferenco v Genovi, temveč naj ostane doma. V mnogih tovarnah so bile sprejete protastne resolucije proti potovanju Lenina v Italijo. Jedro resolucije se glasi, da je Iljič bolj na varnem in bolj potreben v Rusiji kakor pa v Genovi. Ruski delavci se hoje za njegovo osebno varnost v tujini.

Centralni izvrševalni odbor je izvolil Lenina predsednikom sovjetske delegacije v Genovi na izrečno željo Italije in Anglije, ki sta sporočili v Moskvo, da bi radi videli Lenina na konferenci. Čičerin pojde v Genovo kot pomožni predsednik. Ako zmagojo moskovski delavci s svojimi zahtevami, da Lenin ostane doma, tedaj ga bo nadomestoval Čičerin kot predsednik delegacije.

Do zdaj Lenin še ni rekel, da ne pojde v Genovo, toda lahko se zgodi, da se bo oziral na proteste delavcev. Pri volitvah delegatov se je centralni izvrševalni odbor skrbno oziral na dobre diplomate, ki razumejo ekonomsko vprašanja. Čičerin je prijazen in izobražen mož iz starejših generacij, ki pa je poznan kot odločen zagovornik socialističnih principov. Zastopane bodo vse sovjetske republike in vsi delegatje bodo nastopali kot enota. Šaljapnikov, Sapronov in Rudzutak predstavljajo delavske unije.

Centralni izvrševalni odbor imenuje genovsko konferenco v svojih sklepih mirovno konferenco. To znači, da Sovjetska Rusija se ne bo ozirala na stališče Francije, ki zahteva; da moskovska vlada pripozna versalski mir. Zatenkrat sovjetska vlada podpira Veliko Britanijo in vsako drugo državo, ki je za revizijo versalske pogodbe; v ostalem je pa sovjetska diplomacija samostojna in čaka na razvijanje situacije, posebno v Združenih državah.

V Moskvi se vrše občinske sovjetske volitve že od pondeljka.

(Dalje na 3. strani.)

nekaj časa, predno bo znana vsa resnica.

Znano je le toliko, da je Wilson prišel v Pariz poln moči in čiste duhovne vizije, odšel pa je strn na duhu in telesu — vse njegove velike prilike so šle mimo njega, njegovi idejali so bili razbiti v kosce, njegova čast prodana in izgubljena in njegova karjera državnika končana.

ZAGOVORNIK KAPITALIZMA NE MORE ZAMOLČATI REBNICE.

"Sedanji namen ameriških kapitalistov in vlade je, potlačiti in uničiti delavske unije in pogubiti delavce nazaj v tiste razmere, ko so kapitalisti lahko rekli delavcem: Vzemite, kar vam damo, ali pa poginite glad! To so tiste razmere, v katerih je delavec odvisen od delodajalčeve dobrotornosti in previdnosti." — Arthur Brisbane.

IZGREDI V INDIJI: ŠTIRJE UBITI, 6 RANJENIH.

Policija je streljala na 2000 domaćinov v Bengalju.

MOBILIZIRANJE PROSTO VOLJOVE V BENGALJU.

Kalkuta, Indija, 2. febr. — Dne 27. januarja je policija streljala na Indijce bilju Pahlo v Bengalju in štirje domačini so obležali mrtvi, šest je pa ranjenih. Izgredi so nastali, ko je bila aretirana straža dveh nekooperativistov in vržena v zapor. Takoj se je zbralo okrog 2000 domačinov pred krajevnim magistratom in zahtevalo, da se straža izpusti. Ker se policijski načelnik ni zmenil za nje, so Indijci napadli magistrat s kamenjem, policija je pa odgovorila s strelji.

Bombaj, Indija, 1. febr. — Na tukajšnjem velikem shodu indijskih nacionalistov, ki se je vršil 30. januarja, so skoraj vsi voditelji nekooperativnega gibanja proti Angličanom stopili kot protestovoljci za kampanjo civilne nepokorščine, katero vodi Ghandi. Med prostovoljci je tudi Balrajji Naidu, voditeljica ženskakega gibanja v Indiji. Govorniki na shodu so poudarjali, da je treba samo v Bombaju 10,000 prostovoljcev.

IZJEMNO STANJE V NEMOVI PROTI ŽELEZNIČARJEM.

Vlada je posvala vse oborožene sile proti stavkarjem.

Berlin, 2. febr. — Nemška vlada je danes naznanila, da bo s vsemi silami, ki jih ima na razpolago, zdrobila stavko železničarjev. Vojaške čete so pripravljene za akcijo. Približno pol milijona železničarjev je v stavki.

Berlin, 2. febr. — Uradna poročila se glase, da se je stavka železničarjev takoj v začetku izselavila, ker se niso vsi odzvali; drugi strani javlja izvrševalni odbor železničarske organizacije, da je stavka popolna.

Predsednik Ebert je včeraj izdal proklamacijo, v kateri svari železničarje pred posledicami stavke. Ebert je zagrozil železničarjem z ječo, ako bodo ovrzali železniški promet. Svoji je Ebert razglasil izjemno stanje. Bataljoni državne garde so napolnili vohališča in se vadiji in streljanju s puškami in revolverji.

Socialdemokratski policijski komisar v Berlinu je pozval policijo, naj ščiti stavkokaže; obenem je ukazal zapleniti stavkovne železničarje in stavkovne pozive, katere je izdal izvrševalni odbor železničarske organizacije. Železničarji izjavljajo, da ne morejo živeti ob sedanji mezd in zahtevajo povišanje 40 do 80 odstotkov.

ITALIJANSKA VLADA PADLA.

Spor radi papeža je strmoglavil vlado v Rimu.

Rim, 2. febr. — Italijanska vlada je danes sklenila podati ostavko. Kriza je prišla vsled ostrih napadov v parlamentu zaradi uradnega žalovanja za papežem Benediktom.

Rim, 2. febr. — Konklava v Vatikanu se je danes začela. 52 kardinalov je zaprtih pri tajnem glasovanju.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$6.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$6 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oglepanju n. pr. (Jan. 31-22) poleg vsakega imena na naslovo pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

LAŽNJIVA VPRAŠALNA POLA!

Lewisov štab ali Lewis sam ali kdo drugi njegovih podpornikov je izdal nekakšno vprašalno polo, ki nima drugega namena, kot da prikaže Lewisa in njegov štab kot branitelje strokovne delavske organizacije — Ameriške delavske federacije pred ljudmi, ki ne poznajo te zvičajne poteze.

George Peck, ki je nekakšni provizorični predsednik, je izjavil, da so bile te vprašalne pole izdane, da se iztrebijo agitatorji I. W. W. iz rudarske organizacije U. M. W. of A., ki so se baje že nastanili v Ringu.

Ta je bosa, popolnoma iz trte izvita! Pecku je dobro znano, da žive ti agitatorji I. W. W. le v njegovi glavi, in če kdo agitira za I. W. W. in opozarja rudarje, da postojijo tudi še neka dualna strokovna organizacija pod tem imenom, dela to Peck, ko komentira okrožnico, in okrožnica sama s svojimi bedastimi vprašanji.

Pecku je dobro znano, da so rudarji v Kansasu zvesti svoji organizaciji U. M. W. of A. in da jim zdaj hoče pritisniti Lewisov štab pečat, da so hoteli uničiti rudarsko organizacijo U. M. W. of A., da se tako prikrivajo temne manipulacije Lewisovega krožka, ki so bile izvršene na škodo organiziranih rudarjev v Kansasu.

V Kansasu je bila od nekdanj dobra in čvrsta rudarska organizacija. Prav lahko se reče, da je bila rudarska organizacija 14. distrikta U. M. W. of A. prava delavska trdnjava v rudarski organizaciji, katere so vsi premogovniški podjetniki gledali pisano. Dostikrat so se vrgli premogovniški podjetniki z vsemi njihovimi močmi na 14. distrikt rudarske organizacije, a vselej so bili odbiti. Ko so prišli do spoznanja, da taki navali ne koristijo, ampak jim le škodijo, so pričeli obrekovati Howata, voditelja te organizacije, da je prejel podkupnino od podjetnikov. Dolgo časa je trajal boj, da je Howat dokazal svojo nedolžnost, a obenem tudi, da so tisti največji hinavci pod solnce, ki so njega sumničili, da je prejel podkupnino. Tudi ta napad je bil odbit!

Zdaj so se podjetniki poslužili stare taktike, da uničijo dobro organizacijo. Zanesli so boj v organizacijo, ravnanje se po izreku, če hočeš uničiti organizacijo, jo moraš začeti podirati odnotraj in ne odzunaj. In zdaj, ko je to rovarsko delo skoraj izvršeno, prihaja Lewisov krožek, ki je krepko pomagal pri razdor odnotraj, in pravi, da je to delo agitatorjev I. W. W.

Tako sumničenje je zelo po dobrem kupu, ampak med razsodnimi ljudmi ne drži!

Lewis je ozmerjal Howata, ko se je odstranil s konvencije in bil že v zaporu, da je strahopetec. Ker se je izkazalo, da je njegova obdolžitev navadna laž, prihajajo s drugo obtožbo in ga hočejo prikazati kot agitatorja I. W. W., ker se zopet bliža konvencija rudarjev.

Well, čas bo prišel, ko bodo tudi zvičajne poteze Lewisovega krožka odkrite pred rudarji in takrat ne bodo Lewisu in njegovim podpornikom pomagale najbolj skrbno izdelane zvičaje, da se obdrže v sedlu.

Čas pride, ko rudarska organizacija U. M. W. of A. prav zanesljivo obračuni z onimi, ki so jo hoteli izrabiti v svojo osebno korist. Med rudarje prihaja vedno več razsodnosti kot med delavce v splošnem. Resnične so besede predsednika Lincolna: "Lahko se ima za norca nekaj ljudi nekaj časa, ima se za norca vse ljudi nekaj časa, vseh ljudi se pa ne more imeti zmirom za norca."

Ze zadnja konvencija rudarske organizacije je odprla mnogim rudarjem oči, ki so slepo verjeli, kar so jim svetovali in pripovedovali Lewisovi podporniki. Prihodnja konvencija rudarske organizacije U. M. W. of A. privede zopet več rudarjev k spoznanju. Končno bo pa večina spregledala, kajti padla ji bo mrena raz oči in pred sabo na dlani bo videla resnico.

Laž ima kratke noge! In zmagati ne more v sedanjih kontroverzi, ki postojijo v rudarski organizaciji U. M. W. of A. Resnica je še vedno pregnala megle, ki so jo zakrivale in prav zanesljivo jih prežene tudi v tem sporu in končno triumfira nad lažjo. Kajti resnica je večna in nepremagljiva!

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Moon Run, Pa. — Pridigovali so nam, da bo vse dobro, samo naj delamo in verujemo, kar pa nič ne zaleže, čeprav bi se še bolj držali po tem navodilu, ker le eni bi imeli od tega korist, drugi pa nič.

Pozivljam vse premogarje, da se čim mogoče v velikem številu udeležujejo se organizacije U. M. W. of A., pri čemur naj ob vsaki priliki glasujejo samo kakor jim narekujejo njih vest. Dne 12. januarja je bila redna seja tukajšnjega lokala, na katero je prišel predsednik 4. distrikta R. Gibbons in je na svojo moč zagovarjal početje Lewisa. O kansaskih odbornikih je je izjavil, da so delali nepravilno in prav pošteno bluf navzoče, ki so mu tudi odkrjali vse verjeti. Žal, nas je bilo le malo, ki smo bili nasprotni njegovemu mišljenju, ki je a tem pokazal, kako malo mu je za premogarje in močno organizacijo, temveč mu je samo za voditelja organizacije in da napravi jim večje uspehe svojim podjetnikom. Da je organizacijo tako slabo in ni skoro nikjer upoštevana kakor bi morala biti, je krivda ležeb na nas, ker ne izvolimo njenih voditeljev, ki bi zagovarjali članstvo organizacije.

Sedaj tudi po tukajšnjih rovih slabo obratujemo; po tri ali štiri dneve v tednu delamo, a le takrat dobimo samo po dva ali tri vozčke premoga. Tako nam prav malo koristi, da smo organizirani, kar pa je le zato, ko se ne spolnjujejo pravila organizacije.

V naselbini smo imeli socijalistični klub "Slave" št. 15, katerega naloga je bila, da bi se kolikor mogoče medsebojno organizirali. Razpadel je, ker ni bilo med članstvom dovolj naprednega mišljenja. Zapisnikar je vodil propagando še za malo drugo stvar; sodruge bi naj rad učil, česar ni delal sam, kar pa je umljivo, da če njemu ne dopade, tudi drugim ne bo.

S podporniki društva smo na dobrih stališčih. Imamo društvo SNPJ, SSPZ in še več drugih društev, ki so vsa dobro napredovala, kar želim, da bi bilo še v bodoče. Izvedel sem v "Glasu svobode" št. 98, da so nekateri nasprotniki SSPZ. Član sem obel društvo in jima ob vsaki priliki pomagal, za to sem mnenja, če bi bil dopisnik v resnici tako zaveden in bi mu bilo za napredek našega samostojnega društva, bi se gotovo udeleževal sej istega, česar pa ni storil niti vsaki tretji mesec ne. Če bi dopisnik hodil na seje, bi mu bilo mnogo dela prikrajšanega, ker bi mu ne bilo treba hoditi okoli rojakov in izpraševati, kdaj je bilo društvo ustanovljeno, inkorporirano, itd. Dopisniku priporočam, naj pride, ko bo še drugič komu predbaeval, da je bil nasprotnik za prepis dvorane, a pravimi imeni na dan.

O dvorani se je večkrat pri sejah debatiralo, kako bi prišli do boljših ukrepov in ko je bilo Slovensko samostojno podporno društvo inkorporirano, se je ukrepalo, da bi dvorano še takrat prepisali od združenih društev S. Barbara in SDPZ k SSPZ. Ko se čarter SSPZ ni zdel članstvu demokratičen, je sklenilo, da se dvorane ne prepise.

Avgrusta meseca lani se je zopet pričelo delovati, naj bi se dvorana prepisala od SDPZ k SSPZ, za kar so bili nominirani trije člani in je sprejel samo eden, da bo polzvedel o položaju in na prihodnji seji podal poročilo pri društvu SDPZ. Kakorhitro je nastopil september, je prišlo nekaj članov do zaključka, da se mora dvorana takoj prepisati k SSPZ, "da ne bo imel gl. urad SNPJ kako oblast čez njo."

Članstvo društva, ki je bilo tega mnenja, opozarjam, naj pomisli, kaj je prav zaprav gl. urad SNPJ. Ali niso v njem ravno one osebe, ki so jih po njem izvolili delegatje volili?

S silno naglieo so tedaj pozvali na izredno sejo nekaj članov SDPZ, ne da bi obvestili vse članstvo, katerega je bilo čez sto trideset a jih je bilo na seji samo 43 ali 44. Kaj so mislili tedaj sklicatelji na ostale člane in članice? Zakaj pa se niso oni veliki-

naprednjaki prej pobrigali, da bi bili dobili čarter predno je bila dvorana prepisana, kakor je bila takrat želja vsega članstva in ne samo nekaterih?

Nekako štiri leta so minjale, odkar se je na seji društva SDPZ vprašalo, če bi hoteli omenjeno dvorano dati v najem ali pa je prodati konzumnemu društvu "Moon Run Co-operative Ass'n"; tudi takrat ni prišlo članstvo do nikakih zaključkov. Največji zagovornik je bil naš rojak-trgovec, ki je trdil, da je dovolj, če samo eden član nasprotuje, da se dvorane ne more oddati. Seveda ne bo zasebni trgovec nikdar trdil, da bo kaj s konzumnim trgovino, kar je obžalovanja vredno, da je naša konzumna prodajalna res šla tako pot.

Krivda je brazdovomno na rojakih samih, da ne moremo vzdrževati konzuma. V naselbini je šest prodajalnih s presečno zalogo in šest malih, poleg tega sta dva mesarja; vsi privatni lastniki. Kako bi torej mi skupno ne mogli vzdrževati lastne prodajalne. Le malo več edinosti in sloge bi bilo treba in trgovina bi nam uspevala bolj kakor kateremukoli zasebnemu prodajalcu v naselbini. — Lucas Butya.

Thomas, W. Va. — Ko se je vrila društvena seja našega društva št. 29. dne 11. decembra, sem zahteval od delegatov, ki sta bila na konvenciji nekoliko pojasnila, na kar sta mi odgovorila, še prej kot se je volilo društveni odbor, da sem bil zadnjič na seji in sem lahko ališal poročilo. To je gotovo, da sem jaz ališal poročilo, toda hotel sem, da bi ga bili ališali tudi drugi, ki niso bili na zadnji seji in ki niso brali poročila gl. predsednika. Tako so bili izvoljeni v odbor oni, ne da bi dali na zahtevo kako poročilo.

Nekateri člani so brčkone pozabili, da je bilo treba plačati po dva dolarja na mesec, katere bi sedaj marsikomu za prav prišla, če bi jih imel v teh slabih časih. Kaj pa bo če bo propadla lokalna unija št. 4112 U. M. W. of A., tedaj pa gospodje ne bodo več tako plačevali, kajti oni bodo v tem dogotovili svoje delo in bo tudi njih meza utrgana.

Opozarjam dotične člane, ki so na društvni seji društva Dornovina dne 8. januarja imeli toliko za govoriti, naj predvsem gledajo, da bodo imeli redno plačan mesečni prispevek pri U. M. W. of A., ker a tem bodo dokazali, da so za organizacijo. Uredniki pri lokalih U. M. W. of A. pa opozarjam, naj bodo previdni, ko bodo sprejemali člane, ki so bili že pri lokalnih organizacijah in pridejo brez prestopnega lista. Zato pa rojaki pri našem društvu SNPJ, bodite opremljeni in vedite, če bo propadel lokal št. 4112, bodo tudi gospodje podjetniki drugače postopali z vami. — Frank Komac.

Skidmore, Kans. — Na živinske sejme, ki so se vršile v starem kraju vsako doleteno dobo po gotovih trgih in mestih so prignali kmetje svoje vole, krave in konje tudi od zelo oddaljenih krajev. Ob takih prilikah se ni smanjalo ježnih mešetarjev, ki so o prvi priliki pogledali živini na zobe. Na ta način so se prepričali, če je živina sposobna jesti ili zvedeli njeno starost.

Nekakšen tak način pregledovanja je sedaj upeljan tudi v Kansasu. Premogarji, ki hočejo sedaj dobiti dela, morajo spopadati pred notarjem dve poli vprašanj, katere se potem oddajo kompanijskemu komiteju. Ta komitej je kakor nekak mešetar, ki pregleduje zobe, če so sposobni za grizenje ali ne. Imet svoj tudi jaz priliko kažati svoje zobe, a kmalu sem se prepričal, kaj to pomeni.

Zadnje čase so nekateri listi prinesli vesti, da so bogataši zložili skupaj vsoto 30 milijonov dolarjev, katere naj bi se uporabila za čim popolnejšo zaslužnje delavstva in zdrobitev unij; kakor izgibajo delavci, da se bo uporabila omenjena vsota.

Nekaj Lewisovih pristašev je pustilo delo, brčkone misleč, da bodo morali šreti kamenje, katero nalozijo zob premog. Po dobi preiskavi zob in mnenju podjetnikov, bi bili tudi za kaj takega sposobni. Predboro se spominjam, kako je bilo takrat, ko je bog slučajno dobil med nakopanim premogom kak kamen. Po-

sial je dotičnika, ki je naložil vozček za eden ali dva dni domov; ali bi bilo tedaj kaj šudnega, če bi bog ukazal požrti med premogom naloženo kamenje, saj oni, ki hočejo biti sprejeti na delo, morajo predvsem imeti dobre zobe.

Sodnik iz Kansas Cityja je zadnje razsodbo izrekel v prid Lewisu, kar je znamenje, da se prax dobro sporazumevata med seboj.

Precej-rojakov pri nas je, ki so člani SNPJ. Dolgo časa že ni še ničesar zaslužili in podpora je jako redka; vzbok tega je plačevanje mesečnega assessmenta podpornemu društvu jako težavno in mnogim preti suspenzija. Jako dobro bi bilo če bi članstvo SNPJ malo razpravljalo o zadevi in bi se na sejah doletelo, da bi vsak član plačeval po 5c mesečno. To bi ne bila velika vsota, a vendar velika pomoč za stavljujoče, katerim naj bi se iz zbranih vstop plačal assessment in ne bi bilo treba članom odstopati od S. N. P. J. Odstop od podporna društva veliko škoduje tudi moralni in slabša zadovoljno razpoloženje, poleg tega pa je tudi gmota škoda za prizadete velika, kajti nikdo ne ve, kdaj ga kje čaka usoda.

Podpisali smo tudi tukaj že mnoge prošnje in vedno pomagali svojim bratom kolikor je bilo v naši moči, vsem seveda ne, ker jih je prišlo preveč, in smo bili tudi sami v stiski. Naj se ne jezi članstvo vseh teh vrstie, ker hotel sem samo primerjati naš položaj. — J. Zakrajšek.

SLIKE IZ NASELBIN.

Red Lodge, Mont. — Dne 20. januarja se bili stariši in davko-plačevalci naše naselbine povabljeni od mestnih možev šolskega odbora, da obiščejo moderno šolsko poslopje, Rooseveltovo šolo.

Bilo je za nekoč poročano, da so Jugoslovani prodali lot, na katerem so prej nameravali postaviti svoj Narodni dom, zato nič čudno, če sem si predstavljala, ko sem vstopila v to šolo, da sem v našem Narodnem domu. Godba je vabila posestnike novega poslopja, da so si ogledali vso moderno opremo v šoli, ki poleg okusne sestavitve odgovarja tudi vsem zdravstvenim predpisom. Vsa pohvala gre odboru za gradnjo šolskega poslopja, ki je poskrbel, da imamo eno najbolj modernih šolskih poslopij v vsi Montani.

Za praznovo otvoritve je bil pripravljen izvrsten program, o katerem pa žal ne morem obširno poročati. Kot govornik je nastopil Math Woodrow, ki se je zahvalil volilec, ki so glasovali, da se je dovolila vsota \$65.000 za gradbo šole. Nastopili so še drugi govorniki, nato pa igralec na gosli, in e pianom. Advokat Wicher je poročal o delu mestnega odbora za grajenje šole in od početka do konca povedal, koliko je imel odbor truda, da je bilo šolsko poslopje zgrajeno. Povedal je, da je bilo treba složenega dela, da je dajes tako velik uspeh. Pri tem sem mislila na naš Narodni dom, ki bi bil lahko stal na tem svetu in na složnost, katere bi bila za to potrebna. Wicher je povedal, da so v Lowelu, Wyo. dovolili volilec \$135.000 za šolo, a je morala nastopiti sodnja, ker ni bilo sloge med odborniki, katerim je bil poverjeno delo.

Nato so še govorili dr. Hocox, dr. Flurer, senator Seigfried. Slednji je mnogo govoril o amerikanizmu in državljanstvu. Znan je vsem rojakom v naselbini radi njegovega "ameriškega" prepričanja. Govoril je predvsem proti boljševikom, da morajo vsi, ki z njimi simpatizirajo v Rusijo, češ, da Amerika nima prostora za, take ljudi; pozivljal domačine, naj bodo utrdni s inozemci, da bodo postali dobri ameriški državljanji, naj ne zaničujejo svojih in njihovih otrok v šoli. Inozemska mati, da je ravnotako ponosna na svoje otroke kakor Američanka, zato naj se jih ne žali z zapostavljanjem njihovih otrok, temveč se jih obrazuje. Povedal je tudi o slabem finančnem položaju v Carbon Countyju, na kar pa je zopet nastopil dr. Flurer in pričel hvaliti velike prosperiteto v dotičnem okraju. Povedal je tudi o bondih za šolo, katere je pokupil deželni odbor. Mr. Seigfried je pozval

METEORITI.

Kdor prav misli enkrat, mu ni treba devetkrat misliti zastonj.

Tedno smo prepričani, da Lenin ni kriv papeževs smrti.

Demokratski kongresniki z Juga so soglasno glasovali proti predlogi, ki ima odpraviti linčanje. Demokrate z Juga bi radi, da se sport obejanja in seziganja samorev nadaljuje. To je vendar demokracija.

Velika razlika.

V Washingtonu se je podrla gledališče pod snegom in 95 oseb je izgubilo življenje. Takoj je bilo v kapitolu in Beli hiši vsa pokoncu. Preiskava sledi preiskavi. To je dobro, dasiravno ne priklie mrtvih nazaj.

Zakaj pa niso gospodje v Washingtonu tako razburjeni, kadar se pripeti razstrelba v rudniku kje v Pennsylvaniji ali Coloradu in potvori par sto rudarjev?

"Razbrožitvena" konferenca bo kmalu končana. Japonci in Angličani so dobili svoje, ravnotako Francozi, torej je čas, da se furca zaključni "v načelu".

Kazimirjevo "izobraževanje".

Kazimir: Dobro smo se! Ravno eno stran smo spet posvetili "Prosveti". Vidiš, tako je treba nakrmiti naše zatelebne kozlice.

Gazimir: Kljub temu jih nisi potlašil. Kozličji zahtevajo račune od klostrske šole v zraku, radi bi znali, kako stoji finančne stvari z "njihovo" šiko in vse tako.

Kazimir: A tako! Bomo pa še ena stran posvetili "Prosveti". Daj, piši, izmislil si kaj revolverskega, ne oziraj se na žalovanje za papežem.

Najnovejša vest se glasi, da bo konklava v Rimu odgodena za toliko časa, da pride jugoslovanski kardinal...

Kje je danes klic: Producirajte, producirajte, producirajte!

Ako se ne motimo, je slavni detektiv Burns že dognal, da so boljševiki zakrivali gledališko katastrofo v Washingtonu. Artačije se izvrše še ta teden.

Klostrska šola na 22. cesti je kakor mir; povsod ga je slikati, a nikjer ga ni videti.

Potres, ki so ga zaznamovali seizmografi pred par dnevi, je bil končno lokaliziran. Eksploziral je nabiralnik strupenih plinov v frančiškanski kleti... Škode, hvalabogu, ni bilo.

Lenin mora zahtevati posmrtnino.

Listi poročajo, da bo Rusija zahtevala sto milijard zlatih rubljev odškodnine od zaveznikov in Amerike za opustošene pokrajine v civilnih vojnah.

Če bo Lenin navzoč na konferenci v Genovi, lahko dokaže zavezniki in ameriška diplomatom, da je še živ, in na podlagi tega dokaza sme zahtevati odškodnino; ker je bil najmanj devetkrat ubit v zapadnoevropskem in ameriškem časopisju.

K. T. B.

Se navzoče, naj se nikan ne baje radi bondov, češ, da smo bogati in se nam ni treba bati. Nato pa je zaključil govor, z besedami, da morajo v senatu govoriti samo štiri minute, ker ako dalje govore, morajo popravljeni kar so prej govorili, tega pa on ne mara, zato je prenehal z govorom.

Med govorniki so nastopali razni igralci na piano in gosli ter želi od tega obilo pohvalo. Nekdo je nato daroval za šolo dve ameriški zastavi, za kar se je ravnatelj šole v imenu mladine zahvalil. Zabava je trajala dolgo in posloville smo se šele o polnoči. — Mary Lovišek.

Gross, Kans. — Veliko premogarjev se je vrnilo domov, ker niso hoteli podpisati pole in odgovarjati na dvajset vprašanj, kakor zahteva novi Bittnerjev urad. Sedaj je vsega v Kansasu komaj dva odstotke premogarjev, da dela, osemdeset odstotkov jih pa je, ki še vedno stavkajo in čakajo na izid rudarske konvencije. — Slavkar.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press.)

Stavka klavniških delavcev od poldneva. Izvrševalni odbor organizacije mesarskih delavcev je odločil stavko...

Obrambna alijanca rudarjev in železničarjev. V prihodnjih desetih dneh se vrši konferenca voditeljev železničarskih in rudarskih unij...

Tiskarski delavci v Baltimoru so izbojevali zmago, ko so pred par dnevi podpisali pogodbo za eno leto z izdajatelji lokalnih časopisov...

Ofenziva proti rudarjem. Premogovniški baroni in južnem Ohiu so brž pričapljali za baroni v pittsburskem okrožju in naznanili, da s 1. aprilom znižajo mezde rudarjem za 21 do 46 odstotkov...

Razne vesti.

GLASOVI ZA LAHKO VINO IN PIVO.

Z davkom na lahko vino in pivo nameravajo kriti nagrado za vojake.

Washington, D. C. — Kongresnik Brennan izjavlja, da bi davk na lahko vino in pivo kril nagrado za vojake. Tega mnenja je tudi kongresnik Hill. Oba sta zagovarjala svoje mnenje pred zborničnim odsekom.

Hill je povdarjal, da bi tak davk nosil od pol do ene milijarde dolarjev na leto in da bi bila nagrada za vojake krita v štirih letih. Kongresnik Brennan je sugeriral, da se vari pivo med 2.75 do 6%. Povdarjal je, da je za protisalonum in zganju, ni pa proti lahkreemu vinu in pivu.

Kongresnik Hawley je hotel izvedeti, ako se človek opijani z 2.75% pivom.

Odgovarjal mu je kongresnik Brennan in ga podučil, da se nič hčee ne more opiti s takim pivom, ker se želodec prej upre. Človek se lahko opijani tudi s kavo, ako jo izpije preveč. Razložil je, da so celo konzervativci v Detroitu naklonjeni, da se spremeni Volsteadov zakon.

PET RUDARJEV MRTVIH, 22 PODSUTIH.

Velika eksplozija zaprla rudnik v Pennsylvaniji.

Brownsville, Pa. — V 'premogovniku Gates, ki je last H. C. Frick Coke kompanije, se je pripetila velika eksplozija v četrtek zjutraj. Po prvem poročilu je pet rudarjev mrtvih in 22 je živih pokopanih. Rešilno moštvo je bilo takoj na delu. Pomoč je prišla iz Uniontowna, Connellsvilla in drugih sosednjih premogarskih naselbin.

DOBIČEK PODRŽAVLJENIH INDUSTRIJ V AVSTRALIJL.

Eno samo podjetje je imelo izgubo.

Sydney, N. S. Wales, Avstralija, 1. jan. — (Poroča W. Fr. Ahern, Federated Press.) — Podržavljena podjetja v New South Walesu so naredila precej dobička v prejšnjem letu. Izjemo dela eno samo podjetje, ki ima izgubo, toda

tega so krivi privatni interesi, ki se deloma zapleteni v to podjetje. Državni ribniki so pripesli \$37,820 dobička, medtem ko so imeli pod prejšnjo protidelavsko vlado čez \$300,000 izgube. Državne opekarne so dale \$100,830 profita, čeprav so prodajale opeko 24 odstotkov cenejšje kot privatne opekarne. Državna pekarija je naredila šest odstotkov dobička; kruh je bil en cent cenejši kot pri privatnih pekih. Bilanca drugih državnih podjetij kaže sledeče vsote dobička: kovinolomi \$35,690, stavbinski oddelki \$95,695, delavnice cementnih cevi \$48,100, garaže \$16,925, parne žage \$15,160, tovarna za obleke \$24,545 in lesna skladišča \$51,655.

NOV POŠTNI ROP.

Šedem poštnih vreč ukradenih.

Whiting, Ind. — Poštni roparji so ustavili poštnega uslužbenca in mu oduzeli sedem poštnih vreč. Odpeljali so se proti Chicagu.

Tukaj sodijo, da so banditje prežali na poštno trčee, v katerih je bila poslana mezda za uslužbenca pri Standard Oil kompaniji in ki znaša okoli dve sto tisoč dolarjev.

Sodi se, da je bila v vrečah, ki so jih ugrabili tolovajji, registrirana pošta. Oecna izguba še ni napravljena.

Policija iz Chicaga se je takoj odpejala na lov banditov. Razprostrla je mrežo policijskih avtomobilov okoli Chicaga, toda piški so vseeno ušli.

KEMIJA USTVARJA ČUDEŽE.

Navadni plin spremenjen v pravi alkohol.

Decatur, Ill. — Dr. Eldon R. Darling, ki predava kemijo na Millikinovi univerzi, je spremenil navadni plin v pravi alkohol.

Plin, ki je v uporabi v hišah v Decaturju, je segrel z drugimi plini vred v peči pri 360 centigradnih stopinjah. Temu je dodal fin niktley prah. Vse skupaj je obdelal v žvepleni kislini in primešal je potrebno količino vode. Debil je pravi alkohol.

MORNARJI SO ČUTILI POTRES NA MORJU.

San Francisco, Cal. — Moštvo dveh parnikov, ki sta pripujla v sredo v tukajšnje pristanišče, poroča o hudih sunkih morake vode, katere je bilo čutili v terek zjutraj na Pacifiku nekaj milj od severnega kalifornijskega obrežja. Mornarji so mislili, da je parnik obsejal na kletkah, tako močan je bil udarec.

New York, N. Y. — Dr. Chester A. Reeda, profesor geologije in seismografski opazovalec v Amerikem muzeju narutne zgodovine, poroča, da je velika razpoka v zemeljski skorji na dnu Pacifičnega morja povzročila potres, katerega so zaznavovali seismografi zadnji terek. Razpoka je nastala pod Sanfranciškim zalivom leta 1906. In od tistega časa se je povečala za več sto milj.

BREZPOSELNOT JE TUDI ZA DELA INŽENIRJE.

New York, N. Y. — Walter Brown, ravnatelj posredovalnice za delo Zdrženih inženirskih društev naznanja, da je na tisoče inženirjev, ki so dokončali učilišča ali tehnično šolo, brez dela. Najbolj so prizadeti rudniški inženirji. Teh je okoli pet tisoč brez dela. Inženirji, ki prejemaio v normalnih časih od \$2,500 do \$15,000 letne plače, opravljajo službo čuvaja ali katero drugo službo, ki je slabo plačana.

NA KAKŠEN NAČIN JE TREBA NASTOPITI PROTI INFLUENZI?

New York, N. Y. — Zdravstveni komisar Copeland je podal navodila proti influenci:

Ostanite za pol ure v tako vroči vodi, kot jo morete prenesti. Vroča voda naj se dotaka, tako da ostane vedno vroča. Ko ste v hani, srebajte vročo limonado počasi. Posrebate jo lahko en kvort. Po polurni kopeli v vroči vodi otrite dobro telo s hrisačo in ležite v posteljo, med koeč. V postelji ostanite eno uro. Znojenje je prenehalo. Na to ustanite, vzemite gobo in si izmite telo z mrzlo vodo. Ležite zopet nazaj v po-

steljo in zdaj med rude in ne koeč.

Samo posebi se razume, da mora biti v sobi taka temperatura, da se človek zopet ne prehladi. V sredo je bilo tukaj 1,052 bolnikov, ki so oboleli na influenco, prejšnji dan jih je bilo le 812.

LINČARSTVO SE OVETE NA JUGU.

Plainville, Tex. — George E. Bass je bil obtožen napada na 14-letno deklico. Porotniki so ga spoznali nekrivim.

Par dni kasneje je oecna držal ujeta Bassa, ga ovedel iz mesta in hčala. Po bičanju ga je pripeljala v mesto in ga pred neko lekarno vrzla iz avtomobila. Na sebi je imel le hlače, život je bil krvav, namazan s smolo in poln kurjega perja. Na hrbtu je pa imel listek z besedami: "Del K. K. K." Te besede pomenijo, da so kukuškavci izvršili ta čin.

PROFIT, PROFIT JE KRIV NE BREŽE.

Washington, D. C. — Štiri komisije preiskujejo vzroke, ki so povzročili nesrečo v Knickerbockerjevemu gledališču. Vsaka komisija dela zase in ločeno od druge. Osebe, ki so se rešile, so zapustile gledališče par minut pše, predno je zagrnela streha in pokopala gledalce pod sabo.

Prvi fakt, ki je bil dogman, govori, da je bila stavba zgrajena na najcenejši način, da dolar nusi večji profit. Rešitelji pripovedujejo, da so bili strešni podporniki tako lahki, da so jih lahko razbijali s kladivom. Stena, ki je padla 36 ur kasneje po zrušenju strehe na rešitelje, je bila tako tanka, da je potrebovala vezi in sidra, da je lahko stala pokonci. Teh vezi in sidra pa ni bilo.

Stavba je bila tako šibko zgrajena, kot je zahteval profitarski instinkt posestnika in je dovoljvala toleranca stavbinskega nadzornika.

POSLEDICE NEZADOSTNE ZAKONOV ZA VARNOST OTROK.

New York, N. Y. — En milijon dečkov in deklic v starosti od 19 do 15 let zapusti vsako leto šolo in prične delati, ker so postavila varstvo otrok v raznih državah nezadostne. V deset letih zapusti deset milijonov otrok šolo brez zadostne šolake izobrazbe.

Zvezni zakon za varstvo otrok brani komaj petnajst odstotkov otrok, ki delajo v rudnikih, tovarnah in mlinih. Ne varuje pa otrok, ki so zaposleni v poljedelstvu, uličnih kupčijah, trgovinah, restavracijah, hotelih itd.

Nova litvinska vlada.

Washington, D. C. — (Elta.) Galvanauskas, litvinski delegat lige narodov, je bil zadnji teden imenovan ministrskim predsednikom litvinske republike. Skušal bo organizirati neustrankarsko ministarstvo.

Kdo bo plačal Karlovo stanovanje in hrano?

Pariz, 2. febr. — Poslanski svet je sklical konferenco zastopnikov ententnih in nekaterih drugih držav, ki ima zaključiti, kdo bo trpel stroške vzdrževanja bivšega avstrijskega cesarja Karla in njegove družine na otoku Madeira. Konferenca se udeležijo zastopniki Francije, Anglije, Italije, Čehoslovačije, Avstrije, Ogrske, Rumunije in Jugoslavije.

Turki zahtevajo izpraznitve Tracoja.

Carigrad, 2. febr. — Kemalova vlada v Angori je poslala svojemu zastopniku v Parizu navodila glede končnih pogojev miru s entento. Pogoji se predložijo konferenci o vprašanjih Male Azije, ki se v kratkem vrši v Parizu. Pogoji Kemalove vlade so, da Grki popolnoma izpraznijo Anatolijo in Tracijo. Pravice narodnostnih manjšin bodo zajamčene na način kakor v pogodbah s centralnimi državami.

Cenzura socialističnih knjig v Novi Zelandiji.

Wellington, N. Z. — (Federated Press.) — Novozelandski parlament je sklenil, da se imajo prepovedati 70 let stare socialistične knjige kakor je Marksova "Mezde, delo in kapital" in Englesova "Utopijski in znanstveni socializem". Ta naredba je vznemirila

celo nazadnjaške kroge, ki priporočajo, da se delo cenzure poveri inteligentnemu človeku, kajti nazadnje ne bo nobena, kolikaj napredna knjiga — večvarna pred cenzuro. Skoraj vse novejšje socialistične in čisto vse komunistične knjige so prepovedane.

STRAŠNA JE BEDA BREZPOSELNIH DELAVCOV.

(Nadaljevanje s prve strani.)

Dokler niso brezposelni delavci organizirani, ni mogoče razpravljati stvarno in trezno o vzrokih brezposelnosti in o pripomočkih za odpravo brezposelnosti. Problem brezposelnosti se ne da rešiti s tremi predavanji ali eno konferenco, ampak študirati ga je treba in na podlagi teh študij je šele mogoče resno delati, da se odpravi.

Nekaj žalostnega je, ako se v Ameriki brezposelnost pojavi v tako velikem obsegu ko zdaj, ko je to mogoče edina delata na svetu, v kateri se lahko ta problem takó reši, da bodo delavci še primanjkovali.

Na milijone akrov močvirnatoga sveta je v Ameriki, ki se da osušiti in spremeniti v rodovitno polje. Zopet drugi milijoni akrov sveta čakajo, da se zgrade naprave za umetno namakanje. Gledi so opusteni in čakajo, da bodo pogodbeni. Reke je treba uravnati in zgraditi je treba kanale, po katerih bodo plule ladije in prevažale blago.

Kljub temu je v Ameriki okoli pet milijonov delavcev, ki so brez dela.

In zakaj se ne stori ničesar za odpravo brezposelnosti? Ker se delavske strokovne organizacije ne pogloblje v rešitev tega vprašanja in ne izvršijo potrebnega pritiska na pristojnem mestu, da se prične resno zanimati za odpravo brezposelnosti in njenih zlih posledic za vse ljudstvo.

Dokler se ne bodo delavske strokovne organizacije pobrigale za odpravo brezposelnosti, je bomo imeli.

RUSKI DELAVCI SANEVAJO, DA LEMEN OSTANE BONA.

(Nadaljevanje s prve strani.)

Vsak dan se vrše volilni shodi v tovarnah. Kandidatje so nominirani po tovarnah in strokah in na vsakih 500 volitev pride po eden kandidat. Do zdaj je izvoljenih 487 sovjetskih delegatov, med katerimi je 436 komunistov, drugi pa so nadstrankarji. Volilci so izvršili več spektakularnih potez: V več tovarnah sta bila izvoljena Dadina in Marti, francoska pomorščaka, ki sta v ječi, ker nista hotela bombardirati Odeše ob času Vangelove kampanje. V neki drugi tovarni je bil izvoljen Jim Larkin iz New Yorka, ki je tudi v zaporu. V mnogih tovarnah je bil izvoljen Lenin.

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

RESOLUCA ZEDINJEVALNE KONFERENCE STROKOVNIH ORGANIZACIJ V BELGRADU.

Delavci in delavke! Na državni strokovni konferenci 7. in 8. januarja v Belgradu so soglašale vse zastopane delavske strokovne organizacije v svoji odločbi, da hočejo napraviti konec dosedanjemu razcepljenosti delavskega strokovnega gibanja in da se združijo v Glavni radniški savez Jugoslavije na tehle temeljih:

- a) na temelju razredne borbe delavnega ljudstva, za izboljšanje njegovega gnotnega družabnega in končnega osvobodjenja od okov kapitalističnega načina proizvodnje;
b) na temelju mednarodne vzajemnosti preko strokovnih internacional, združenih in Strokovni internacionali v Amsterdamu;
c) da je G. R. S. J. član Strokovne internacionale v Amsterdamu;
d) na temelju neodvisnosti od vseh strank.

Na tej osnovi se takoj zedinijo v G. R. S. J.; Glavni radniški savez, Belgrad; Glavni radniški savez, Sarajevo; Opći radniški savez, Zagreb in Sarajevo; Strokovna komisija, Ljubljana, kot dosedanja pokrajinska strokovna vodstva. Poleg teh se priključijo Glavnemu rad-

Advertisement for Slovenian National and Podgora Tablets. Includes contact information for the main office in Chicago and various regional branches across the United States.

ničkemu savezu Jugoslavije tudi nastopne centralizirane strokovne zveze: Savez kovinarskih radnikov Savez građevinarskih radnika; Savez monopolskih radnika i radnica; Savez kofarsko-peradilačkih radnika; Savez fabričkih radnika i radnica; Savez rečnih brodarar kraj, SHS; Savez tramvajskih i elektro-fabričkih radnika; Savez rudarskih radnika; Savez radnika i radnica životnih namirnica i Savez tehničkog osoblja pozorišnih radnika i radnica — vsi iz Belgrada; Savez železničara Jugoslavije; Savez drvodeljačkih radnika i Savez evratičarskih, kavararskih i gostilničarskih nastastodnika i nameštenika Jugoslavije — vsi v Zagrebu; kakor tudi vsa osrednja društva, ki so veljavna v Strokovni komisiji v Ljubljani in vsi Podsavezi općeg radničkog Saveza.

Zastopniki Saveza privatnih namjstenika Jugoslavije in Saveza grafičnih radnika i radnica Jugoslavije so izjavili, da soglašajo a tem sklepom in da bodo njihove organizacije naknadno sledile op pristopu k G. R. S. J. Sodrugi in sodružice! Delavci in nameščenici v Jugoslaviji! Po mučnih notranjih in medsebojnih borbah, ki so se neugodno javljale v raznih delavskih strokovnih organizacijah, zdrobile od porno in napadalo silo delavskega razreda v boju za njegovo gospodarske in socialne zahteve, je zmogala zavest vzajemnih delavskih koristi, zavest o potrebi edinstva, polnega vzajemnosti in skupnih naporov v borbi proti kapitalističnemu izkoriščanju, za socialni napredek, svobodo in blagostanje delavnega ljudstva obeh ameri.

Državna strokovna konferenca pozivlja zato vse delavce in delavke po delavnicah, tovarnah, uradih, na vodi in v prometu, na polju, v gozdih in pod zemljo, da se pristopanjem okrepijo svoje strokovne organizacije in tako tudi sami sebe osvobodijo in usposobijo na boj za boljše življenje. Jugoslavanski kapitalisti so brez razlike plemena in vere v napadu proti delavskemu razrodu. Premišljeno in po načrtu unišujejo pridobitve delavskega razreda, z znižavanjem plač, podajevanjem delovnega časa, omejevanjem svobode v gibanju in združevanju in z vzbujanjem plemenskoga ter verskega razdora v delavskih vrstah. Proti edinstveni fronti izkori-

ševalcev ljudske delovne sile moramo stvoriti složno in močno fronto združenih delavcev in delavk. Samo z združenimi močmi lahko pobijemo današnje onemoglost in nevoljo. Samo zdinjeni se bomo lahko borili za boljše življenje in lepšo prihodnost. Sodrugi in sodružice! Slobite se, združite se! Dvignite glave! V vas je vaše odrešenje! V vaši zavednosti, v vašem samozampanju in slogi je kal vaših smag in boljše prihodnosti! Živela delavska sloga! Živela zedinjena jugoslovanak strokovne organizacije! Živel Glavni radnički savez Jugoslavije! V Belgradu, 8. januarja 1922. (Sledi 46 podpisov.)

Advertisement for Columbia Gramophone and Victor Navinšek. Promotes the sale of gramophones and records, highlighting the quality and variety of the products.

DVONOŽEC

in druge zgodbe.

NARAVOSLOVNE PRAVLJICE

Spisal Karl Ewald. Prevedel Franc Bolka.

(Dalje.)

"Ljudje . . . ha, ha, ha!" se je smejal premog.

"Ljudje . . . Oprostitite . . . ha, ha, ha," je zaklicala šota.

"Jaz se sploh nikoli več ne smejem," je rekel koks. "Če pa bi se, smejal bi se zdaj."

"Ne vem, čemu se smejete," je reklo poleno užaljeno. "Ljudje so vendar naši gospodarji in mojstri, menim. Podžagali so me, položili kolo mene vrv in me rukali, dokler nisem padlo. Trideset mož je moralo pomagati pri tem delu in mado sem s tolikim hrúšcem na tla, da se je stresla zemlja. Potem so me šestokrat prežagali, razcepili s sekirami, zložili dele na kup, me prodali na dražbi in odpeljali. Zdaj je preostal samo kosček, ki ga vidite. To je moja zgodba! Če ve kdo boljše, prosim, naj se oglasi ž njo!"

"Menda je kdo tak," je rekla šota. "Kar imam povedati, je čisto nepomembno."

"Pripoveduj!" so klicali ostali.

Šotina zgodba.

"Bila sem nekdanj najponosnejše drevo v gozdu," je rekla šota.

Dalje zaenkrat ni prišla, tako nebrzdano so se začeli amejati ostali pri teh besedah.

"Da . . . prosim! Morate že zelo oprostiti . . . spoznavam, da se čuje neumno, ali kaj naj storim? Primorana sem pripovedovati zgodbo, kakor je. In resnično sem bila lepo drevo, čeravno se mi več ne pozna! Seveda ne bukvev, pač pa samo breza."

"Breza je zelo lepo drevo," so rekla drva. "Ne osovito pomenljivo in brez prave senice, ali zelo nežno."

"Hvala lepa!" je rekla šota.

"Mogoče so te ljudje tudi posekali!" je vprašalo poleno.

"Ne, gotovo ne!" je rekla šota. "Odkrito povedano, nikoli nisem videla šloveka, dokler nisem postala šota. Zato sem si poprej dovolila smejati se, ko si opomnelo ljudi, čeravno je bilo morebiti nepozišno."

"Dalje!" je opominjal premog.

"Bila sem torej breza. Na meni res da niso stanovali ptiči; v močvirju pa, kjer sem stala, je bilo jelenov, lisic in volkov in medvedov. Poleti je hodil medved okoli s svojimi mladiči in je godel. Pozimi so tulili volkovi, da se je žulo veliko milj v okrožju. Bilo je tudi severnih jelenov v velikih šredah. V zraku so plavali množični orli . . . da, oprostite, da rečem, mogoče zveni domisljavo . . . ali ko sem postala šota in ležala v zlogu ter se ogledovala po gozdu, se mi je resnično zdelo, da je za starih dni, ko sem še bila drevo, bilo več življenja v gozdu."

"Hahahaha!" se je smejal premog.

"Ah . . . smejem se samo šoti, ki govori o starih časih!" je odvrnil premog. "Zelenec!"

"Moji živi ne prenašajo na dolgo tvojih prekinjevanj," je rekel koks. "Dalje, ljuba šota!"

"Da, oprostite. Pripovedujem, kakor dobro morem. — No, torej prišel je nekdanj silen vihar, podrl me je in padla sem, plump! v vodo močvirja . . . Tu som ležala dolgo, dolgo . . . prve spomladi sem dobila celo popke. Odprli so se, rano tak kot takrat, ko sem bila še drevo. Ali to je kmalu minulo. Bober me je ogledal in v vodi sem pričela gniti. Počasim sem se popolnoma odločila od štora in potem sem se pogreznila."

"Glej, glej!" je rekel premog. "Ti si res nekaj doživela."

"Dalje!" je prosil koks.

"Da, pogrezala sem se torej in pogrezala. Včasih počasneje, včasih nagleje. Zdaj sem obvisela na

čem, zdaj so se branile moje veje. Ali doli sem prišla vendar, globoko doli v rujavo yodo. Okoli mene je rastle vaskorina zelenjava in to in ono se je nagnilo k meni, tako da sem bila naposled popolnoma pokopana v blatu. In tako sem resno začela gnjiti."

"Uha," je zaklicalo poleno.

"Gnjiti je nečedna stvar. Imel sem enkrat nesrečen slučaj in eni moji strani, kjer se je bila odlomila veja. Prišla je žolna in sklivala luknje, žuželke so glodale, deževnica se je nabirala v majhno jezero . . . ogabno je bilo! Imel sem bratrance, ki se mu je pripetil enak slučaj in ki je stal poleg mene. Popolnoma votel je postal od tega."

"Pusti govoriti šoti!" je opomnil koks.

"Pravzaprav nimam ničesar več povedati," je rekla šota. "Polagoma sem segnila popolnoma. Ni ostalo mnogo več od mene, kot grča, ki sedi sredi mene. Pomešala sem se z vsem ostalim, kar se je nahajalo v močvirju; kar je pripajalo od zgoraj, je tiščalo in tiščalo tako silovito na nas, da ne vem več prav, kaj pravzaprav je spadalo k meni in kaj k drugim. Stoletja so potekala. Nekega dne so rezali v močvirju šoto. V obliki peciva so nas pometali na travnik, obrezali, posušili na solncu, zložili na kup in nas prodali sodnemu svetniku. To je vse. Oprostite, da ni več!"

"Bilo je vendar nekaj," je rekel premog. "In bilo je mnogo boljše kot bukvinu. Ti imaš starost, mala šota, in to je poptal! Samo stare zgodbe so nekaj vredne. Vse novotarstvo je neumnost."

"No," je reklo poleno, "svojih tristo let imam jaz tudi na hrbtu."

"In jaz resnično nisem starejši kot dvetisoč," je izjavila šota.

"Pusti zdaj pripovedati premo gu svojo zgodbo," je rekel koks. In sledila je:

(Dalje prihodnjic.)

čednosti in dobrotvorno govorili o njegovi učeniosti, pridobljeni v štiriletnem študiju na nemških univerzah. Ravnanje Artemija Pavloviča so snkrat za vselej obsodili kot brezaktno, čes, "sam svojih ne pozna," in Juliji Mihajlovni splošni priznali visoko vnikljivost duha.

In ko se je Nikolaj Vsevolodovič nazadnje osebno pokazal, ga je sprejelo vse z najinajvejšo resnobo, in v vseh vanj uprtih očeh se je bralo najneestrpnejše pričakovanje. Nikolaj Vsevolodovič se je takoj gajpel v najstrožjo molčečnost, bi bil govoril brez koneca in kraja. Z eno besedo, vse mu je šlo kakor po nitki; v modi je bil. Kdor je v gubernijski družbi enkrat priplaval na vrh, se nič več ne skrjeje. Kakor prejšnje čase, je začel Nikolaj Vsevolodovič tudi zdaj s pravim pedantstvom izpolnjevati vse družabne šege in obveznosti. Vesel se jim je zdel; "mož je trpel, on ni to, kar so drugi; on se ima o čem zamišljati." Celo njegov ponos in izbirljiva nedostopnost, ki so mu jo naši ljudje pred štirimi leti tolikanj zamerili, sta vzbujala zdaj spoštovanje in občudovanje.

Najbolj je triumfirala Varvara Petrovna. Teško je reči, ali je zelo žalovala za svojimi porušenimi sanjami glede Lizavete Nikolajevne. Pomagal ji je kajpak tudi rodbinski ponos. Čudno je nekaj: Varvara Petrovna se je mahoma trdno zayerovala v to, da si je "Nikolas zares "izbral" pri grofu K.; in kar je najbolj čudno, zayerovala se je na podlagi govorice, ki jih je prinesel veter k nji kakor k vsem drugim; sama pa se je bala vprašati Nikolaja Vsevolodoviča: Parkrat se vendarle ni mogla premagati in ga je pokarala, zakaj ni ž njo povsem odkritosrečen; toda Nikolaj Vsevolodovič se je le nasmehnil in molčal dalje. In kaj poročete; pri vsem tem ni mogla pozabiti šepavke. Misel nanjo je težila njeno srce kakor kamen, dayila jo kakor mora ter jo mučila s čudnimi prikaznimi in grozečimi slutnjami, vse to istočasno, ko je sanjarija o hčeri grofa K. Toda o tem bomo še govorili. Razume se, da je začela družba izkazovati Varvari Petrovni vnovič vso mogočo ljubeznost in spoštovanje; ali ona se je malo okorjščala s tem preobratom in je sila redko prihajala med ljudi.

Gubernatoriel je napravila vseno slovesen obisk. Razume se, da nihče ni bil bolj očaran in osvojen po zgoraj omenjenih znamenitih besedah Julije Mihajlovne kakor Varvara Petrovna; mnogo tegobe so ji bile vzele od arca in hipoma razrešile marsikatero izmed vprašanj, ki so jo tolikanj mučila od tiste nesrečne nedelje. "Napak sem sodila to žensko!" je sklenila sama pri sebi ter povedala Juliji Mihajlovni takoj, z lastno ji burnostjo, da se ji je prišla "zahvaliti". Julija Mihajlovna se je čutila polaskano, dasi ni pokazala tega. Tisti čas je že začela žutiti svojo vrednost, nemara celo v pretizani meri. Tako je omenila naprimer sredi razgovora, da ni še nikoli ničesar slišala o delovanju in učeniosti Stepana Trofimoviča.

"To je res, da sprejemam in razvijam mladega Verhovenskaga. Nepremišljen je; kaj hočemo — mladost! In pri tem je vendarle mož s solidnim znanjem, ne pa kak umirovljen bivši kritik."

(Dalje prihodnjic.)

Omejite prehlad. Ustavite kašelj. Sever's Cough Balsam. Ali ste dobili iztis Severjevega Almanaha za leto 1923? Dobite ga zastonj pri svojem lekarju ali pa direktno od

EMIL KISS, bankir. Kder bolj potovati direktno v Ameriko. Najboljša prilika 11. februarja, ko odhaja parnik Carmania. Cena vozovna Letka do Raha je \$105.00.

CUNARD-ANCHOR. Najmodernejši in najhitrejši parniki sveta. Lavarna postrežba potnikom. Lokalni zastopnik je v vsem mestu ali bilo nekje.

Znižana vožnja. Kar se nekatera linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so namenjeni v kratkem v stari kraj. Pišite nam po cene in vozni red parnikov.

Zrno do zrna - pogača, kamen do kamna - palača! Vložite Vaš denar v sigurno banko in zavarujte se s tem pravočasno za Vašo starost.

Prekajene kranjske klobase. si želi na tisoče naših rojakov, da bi imeli včasih dobre domače klobase kakor sta jih kedaj oče in mati naredila. Tu se vam sedaj nudi ugodna prilika. Pošiljam jih v vse kraje v Ameriki po ne manj kot 5 funtov. Denar se lahko pošlje z naročilom ali pa plačate po poštne povzetju (C. O. D.).

"MIZAR" Kralj ta odpravo revmatizma, bolečin v rokah, nogah, plečih, križu in v vseh teh onih ki imajo mrax po životu. Vse se izgubi ko se parkrat namažete z mazilom "MIZAR".

Nuga-Tone. Uspeli v dvajsetih dneh ali se vam pa vrne denar. Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam spominjate mračni in vaše telo mrači, če ste se že naveščali jemati pomirjiva in narkotična sredstva, potem poskusite Nuga-Tone.

Novo Slov. Jugoslavia piano role. Sveta noč, z besedami . . . \$1.25. Kje so moje rožice, z besedami . . . 1.25. Vei so prihajali, z besedami . . . 1.25.

Zdravnik ubožnih. Tisoče jih odzdravi — domače zdravilo, blagoslov za uboge. Ena najvažnejših iznajdb pri zdravljenju je slavni Bolgarski krvni čaj.

DR. J. V. GRAHEK ZDRAVNIK. Uradne ure so: 10.00 jutraj do 2.30 popoldne. 543 E. Ohio Street. Telefon Cedar 2388. H. S. PITTSBURGH, PA.

F. M. Dostojevskij: BESI Roman v treh delih. Preložil Vladimir Levstik. (Dalje.)

"Da, da, Pjotr Mihajlovič, da, da," pritrjuje ta z nslado. "Pa naj človek govori o mladini!" "Tu ne gre za mladino," se obrne tretji k njima. "Mladine se to ne tiče; to je nova zvezda, ne katerisibodi izmed mladine; tako treba umevati stvar."